

MOBİL UZAKTAN EĞİTİM YÖNTEMİYLE MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA YAZMA DERS DIŞI ÇALIŞMA SÜREÇLERİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ DENEYİMLERİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINATION OF STUDENT EXPERIENCES ON ARRANGEMENT OF EXTRACURRICULAR STUDY PROCESSES OF EAR TRAINING COURSES WITH MOBILE DISTANCE EDUCATION METHOD

Ahmet Suat KARAHAN*

ÖZ: Son yıllarda teknolojide yaşanan devrim niteliğindeki gelişmeler tablet bilgisayarların ve akıllı cep telefonlarının çok çeşitli amaçlarla kullanımını sağlamıştır. Mobil cihazların eğitim-öğretim amacıyla kullanılması yani "Mobil Uzaktan Eğitim" ise giderek yaygınlaşan bir yöntem olarak dikkat çekmektedir. Yöntemin zaman ve mekâna bağlı sınırları neredeyse tamamen yok etmesi ve hareket özgürlüğü sağlaması eğitim-öğretim sürecine büyük bir esneklik katmaktadır. Bu sebeple yöntemin müzik eğitimi sürecine katkıları ve öğrencilere yaşadığı öğrenme ortamı ve deneyiminin belirlenmesi araştırılmaya değer bir konu olarak görülmüştür. Araştırmanın amacı öğrencilerin Müziksel İşitme Okuma Yazma (MİOY) ders dışı çalışma süreç ve içeriklerini mobil uzaktan eğitim yöntemiyle düzenlemek ve bu yöntemle ilişkin öğrencilerin deneyimlerini belirlemektir. Araştırmada öğrencilerin ders dışı çalışma süreçlerinin oldukça yetersiz olduğu MİOY dersi tercih edilmiştir. Betimsel yöntemin tercih edildiği araştırma sonucunda, Mobil uzaktan eğitim yöntemiyle öğrencilerin çalışma gün sayılarının ortalama 2 gün arttığı, günlük çalışma sürelerinin ortalama 20 dakika arttığı, çalışma süreçlerinin 08:00-03:59 gibi çok geniş bir saat aralığına yayıldığı, çalışmaların mekân kısıtlaması olmadan yapılabildikleri, yönünde deneyimleri belirlenmiştir. Ayrıca geleneksel yöntemle kıyaslandığında Mobil Uzaktan Eğitim Yöntemiyle öğrencilerin uygulamamalı aralık-akor tartım diktesi ve ezgi diktesi çalışmalarını daha etkin yaptıkları yönündeki deneyimleri tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlar, Mobil uzaktan eğitimi yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı çalışma süreçlerinin başarıyla düzenlenebildiğini ve öğrencilerin yöntemi etkin olarak kullanabildiklerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Müzik Eğitimi, Mobil Uzaktan Müzik Eğitimi, Müzik Eğitiminde Ders Dışı Çalışmalar, Mobil Uzaktan Eğitim ve Ders Dışı Çalma Süreci, Müziksel İşitme Okuma Yazma

ABSTRACT: Revolutionary developments in technology in recent years have enabled the use of tablet computers and smart mobile phones for a wide variety of purposes. The use of mobile devices for educational purposes, namely "Mobile Distance Education", draws attention as an

* Doç. Dr.-Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı-Denizli/ahmetsuatkarahan@outlook.com (Orcid: 0000-0001-7494-4678)

This article was checked by Turnitin.

increasingly widespread method. The fact that the method almost completely destroys the boundaries of time and space and provides freedom of movement adds great flexibility to the education process. For this reason, the contribution of the method to the music education process and the determination of the learning environment and experience of the students are seen as a subject worth investigating.

The aim of the research is to organize the students' Ear Training extracurricular study process and content with the mobile distance education method and to determine the experiences of the students regarding this method. In the study, Ear Training course, in which students' extracurricular work processes are quite inadequate, was preferred.

As a result of the research in which the descriptive method was preferred, it has been determined with the students' feedback that with the mobile distance education method, the number of the days that students study increased by an average of 2 days, the daily study time increased by an average of 20 minutes, the extracurricular study processes were spread over a wide range of hours such as 08:00-03:59, and the studies could be carried out without any space restrictions. Moreover, when compared to traditional extracurricular study process, it was determined that the method was more effective in theoretical and practical interval-chord studies, rhythmic and melodic dictation studies. The results, reached within the scope of the research, show that students' Ear Training extracurricular study processes can be successfully organized with the mobile distance education method and that students can use the method effectively.

Keywords: *Distance Music Education, Mobile Distance Music Education, Extracurricular Studies in Music Education, Mobile Distance Education and Extracurricular Study Process, Ear Training.*

Giriş

Uzaktan eğitim her geçen gün daha etkin ve yaygın olarak kullanılan çağımızın en önemli öğretim yöntemlerinden biridir. Bu durumun oluşmasında teknolojiye yaşanan devrim niteliğindeki gelişmeler kadar sosyal ve ekonomik değişim ve buna bağlı olarak bireylerin farklı alanlarda eş zamanlı eğitim almaları ve çeşitli kariyerler denemeleri temel etkenler olarak görülmektedir. Bireylerin bilgiye hızlı ve pratik bir şekilde ulaşma yetkinliğini kazanması günümüzün temel bir ihtiyacına dönüşmüştür (Erdoğan, 2008) yani çağımızın sihirli kelimeleri olan daha hızlı, daha kolay ve daha ekonomik, bireylerin eğitim alanındaki tercihlerini etkilemektedir. Teknolojinin bireylerin öğrenme ihtiyacı ve akademik başarılarının artırması amacıyla kullanılması ayrıca eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması ve yirmibirinci yüzyılda ortaya çıkan yeni öğrenme biçimlerini geliştirmek Warschauer (2011:6) devletlerin gözardı etmemesi gereken bir durum olarak görülmektedir. Dünya nüfusunun her geçen saniye artması eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasını oldukça güçleştirmekte ve bu olgu devletlerin daha fazla insana daha az maliyetle eğitim verilmesini sağlayacak öğretim yöntemlerine yönlendirmektedir.

Bu bağlamda uzaktan eğitim, hem örgün hem de yaygın eğitim sürecinde etkin olarak kullanılan ve eğitim-öğretim sürecine büyük bir esneklik katan, daha fazla insana daha az maliyetle eğitim verilmesini sağlayan bir yöntem olarak dikkat çekmektedir. Bu öğrenme ortamı bireylerin kendi kendilerine ve ihtiyaçlarına uygun bir biçimde eğitim

alabildikleri ve geleneksel eğitime göre daha esnek bir eğitim-öğretim yöntemi olarak tanımlanabilir (İşman, 2012:15). Yöntem bu yönüyle bireyin bilgiye erişim ve girişimcilik yönlerini ve kendi kendilerine karar verme yeteneklerini geliştirmekte ve ülkelerin ulusal gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır (Uşun, 2006:19-20).

Günümüz devletlerinin ve özel sermayenin bilgi üreten girişimci bireylere olan ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Bu sebeple toplumun finansal ve kültürel varlığının geliştirilmesi açısından rekabetçi ve girişimci bireylerin yetiştirilmesinin önemi büyüktür. Beşeri sermaye (Huysman, 2004) ya da insan kaynakları kavramı risk alabilen, girişimcilik özelliği olan ve yeniliklere açık bireyleri temsil eder ve beşeri sermaye ekonomik sistemin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır (Halpern, 2005). Bu sebeple insan kaynaklarının mevcut yeterliklerinin geliştirilmesinde eğitimin rolü her geçen gün artmakta (Gürlesel, 2014; Fındıkçı, 2014; Özsoy, 2013) ve yaşanan önemli değişikliklerin etkisiyle yakın bir gelecekte bireylerin aldıkları eğitimin niteliğinin ve kalitesinin yeniden değerlendirilmesinin gerekli olacağı söylenebilir (Livingstone, 2012:105).

Eğitim-öğretim yöntemlerini güncellemeyen ve çağın gerisinde kalan devletlerin bilgi üretme ve girişimci bireylerden oluşan bir toplumu oluşturmaları oldukça güçtür. Bu bağlamda çağımızın en önemli öğretim yöntemlerinden olan uzaktan eğitim hem eğitim sürecine kattığı esneklik ve bilgiye kolay ve hızlı ulaşım sağlaması hem de yaşam boyu öğrenme anlayışını büyük ölçüde desteklemesi gibi çeşitli avantajlarıyla bireysel ve toplumsal gelişime katkıda bulunan bir yöntem olarak dikkat çekmektedir. Uzaktan eğitimin en önemli uygulamalarından biri olan mobil uzaktan eğitim yöntemi (Georgieva vd., 2005) ise özellikle 3G ve 4G teknolojilerinin de etkin hale gelmesiyle uzaktan eğitim hem web hem de mobil uyumlu olarak yapılabilmektedir (Akkuş ve Kapıdere, 2015: 13). Eğitim-öğretim sürecine büyük bir esneklik getiren mobil uzaktan eğitim yöntemini ayrı bir başlık altında inceleyelim.

Mobil Uzaktan Eğitim (MUE)

Günümüzde internet hızının artması ve mobil cihazların bilgiyi işleme ve uygulama kapasitelerinin büyük ölçüde geliştirilmesi ve ekonomik olarak ulaşılabilir olmaları, bu teknolojinin yaygın bir biçimde kullanılmasını sağlayan temel etkenlerdir. Ayrıca bulut bilişim ve mobil öğrenme süreçlerinin de geliştirilmesi dünyada eğitim hizmetlerinde yeni yaklaşımları gündeme getirmiştir (de Waard, 2013). Günümüzde yaşanan teknolojik gelişmeler insanların kişisel bilgisayarından daha kolay ulaşabildikleri cep telefonlarını (Houser ve Thornton, 2005) ve table bilgisayar vb. bir yere ya da bir güç kaynağına bağımlı olmayan mobil teknolojileri (Jason, 2007) uzaktan eğitim aracına dönüştürmektedir. Aslında öğrenmenin sınıf dışı ortamlarda gerçekleştirilebilir olduğu düşüncesi 1970'li yıllarda gündeme gelse de (Sharples, Taylor, & Vavoula, 2005) bu öğrenme

yöntemine ilişkin akademik çalışmalar 2000'li yıllarda sıklaşmış (Traxler, 2005) ve aynı yıl mobil öğrenme sürecinde kullanılabilecek teknolojiler de ilgi görmeye başlamıştır (Crompton, 2014). Konuya ilişkin 2003-2010 yılları arasında yapılan araştırmaların incelenmesi sonucunda mobil öğrenmenin etkili bir yöntem olduğu belirlenmiştir (Wu, Wu, Chen, Kao, Lin, & Huang, 2012). Ayrıca Ağca (2013) araştırmasında eğitim-öğretim sürecinde mobil cihaz kullanımının öğrenmeyi olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Günümüzde bir çok üniversitede kullanılan mobil teknolojiyle kayıt ve yönetsel işlemler, ders izleme ve ders özeti hatırlatma hatta tüm dersler yapılabilmektedir (Keskin, 2010). Geleneksel öğretim yöntemiyle kıyaslandığında mobil uzaktan eğitim yöntemi bireye zaman ve mekân sınırları olmadan eğitim alma imkânı vermektedir. Yönteme ilişkin yapılan tanımlar incelediğinde hareket özgürlüğü ve bireyin ihtiyaçlarına göre düzenlenebilen bir eğitim-öğretim sürecinin anlatıldığı görülmektedir. Örneğin Keegan (2002) yöntemi mobil cihazlarla kullanıcı hareket halindeyken gerçekleşen öğrenme biçimi olarak tanımlamış, Crompton (2013) ise yöntemi kişisel elektronik cihazlar kullanılarak sosyal etkileşim ve içerik etkileşimi yoluyla çok yönlü bağlamda gerçekleşen öğrenme olarak tanımlamıştır. Tarimer ve Okumuş, (2010) ise mobil uzaktan eğitimi belirli bir yere bağlı olmadan eğitim-öğretim sürecine erişebilmeyi, kullanıcının bireysel olarak gereksinimine anında cevap vererek üretkenliğini ve iş performans verimliliğini arttıran, mobil teknolojiler aracılığıyla gerçekleşen bir eğitim yöntemi olarak tanımlamıştır.

Uzaktan eğitimin mobil teknolojiyle yapılabilmesi eğitim-öğretim sürecinin zaman ve mekândan bağımsız olarak yapılmasını sağlamakta ve öğretmen ve öğrenci etkileşimin devamlılına büyük katkıda bulunmaktadır. Ayrıca öğrenme materyaline erişimin kolay ve sürekli olması ve yöntemin hem uzaktan eğitim hem de geleneksel eğitim-öğretim sürecünde kullanılabilir olmasını sağlamaktadır (Kinshuk, Sutinen ve Goh, 2003; Roschelle, 2003; Traxler, 2005; Mellow, 2005; Shunye, 2014; Wang, 2004). Öğrenme sürecinin daha cazip ve motive edici hale getiren mobil uzaktan eğitim Vinci ve Cucchi (URL-2) özellikle öğrenme sürecini kontrol etmek ve boş zamanlarını değerlendirmek isteyenlerin de tercih ettikleri bir yöntemdir (Brown, 2003; Lehner, Nosekabel ve Lehmann, 2003).

Verilen bilgiler ışığında uzaktan eğitim ve mobil uzaktan eğitim yöntemlerinin eğitim-öğretim sürecine önemli katkılar sağladığı ve çağımızın en önemli öğretim yöntemlerinden biri olduğu söylenebilir. Ancak yurt dışında müzik eğitimi de dahil olmak üzere etkin olarak kullanılan yöntemin ülkemizde müzik eğitimi kapsamında kullanılmadığı dikkat çekmektedir. Karahan'ın (2017) araştırması sonucunda Türkiye'de eğitim-öğretim faaliyeti yapılan 25 adet Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda (MEAD) uzaktan müzik eğitimi yönteminin kullanılmadığı belirlenmiştir. Ülkemizde yapılan deneysel araştırma sonuçları incelendiğinde uzaktan eğitim

yönteminin mevcut teknolojik imkânlarla başarıyla yapılabilceği görülmektedir. Ancak akademisyenlerin yonteme ilişkin ön yargıya sahip olmaları yöntemin müzik eğitimi kapsamında kullanılmasının önündeki en önemli engel olarak görülmektedir (Karahan, 2017:782). Bu ön yargının aşılması ve uzaktan eğitim yönteminin müzik eğitimi sürecinde kullanımı mesleki müzik eğitimi sürecine katkı sağlayacaktır.

Bu bağlamda, mobil uzaktan eğitim yönteminin Müzik Öğretmenliği Lisans Programının (MÖLP) en temel derslerinden olan MİOY dersi kapsamında kullanımı araştırılmaya değer bir konu olarak görülmüş ve öğrencilerinin ders dışı çalışma süreçlerinin mobil uzaktan eğitim yöntemiyle düzenlenmesi ve öğrencilerin konuya ilişkin deneyimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. MİOY dersinin araştırma kapsamına alınma gerekçeleri aşağıda açıklanmıştır.

Müziksel İşitme Okuma Yazma

Müziksel İşitme Okuma Yazma geleceğin müzik eğitimcilerine en temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı MÖLP'ün en önemli derslerinden biridir. Geçmişten günümüze Kulak Terbiyesi, Kulak Eğitimi, Kulak Eğitimi ve Solfej gibi (Karkın, 2004: 2), çeşitli isimlerin verildiği bu ders kapsamında, sesin oluşumu, sesin temel özellikleri, tek ses ve çok ses işitme, müzik yazısı, ölçü, usûl, ritim, aralık, akor, dizi, ton, makam, solfej vb. daha bir çok konuda (Özgür, Aydoğan, 2006, Şengül, 2006: 7, Hacıev, 2007) teorik ve uygulamalı temel bilgi ve beceriler MİOY dersi kapsamında kazandırılmaktadır. Karahan (2016a: 922) özellikle aralık-akorların, tartım ve ezgi diktesi çalışmalarını MİOY dersinin en önemli konuları olduğunu vurgulamış, Arapgirlioğlu ve Özaltunoğlu (2012: 63) ise dikte yazma becerisinin öğrencilerin müzikal bir eseri oluşturan melodi, armoni, ritim vb. öğeleri ne kadar doğru bir şekilde anladıklarını ve müzik ile müziksel semboller arasındaki ilişkiyi ne ölçüde kurabildiklerini gösteren temel bir kazanım olarak belirtmiştir. Ders kapsamına alınan konular incelendiğinde, öğrenciler bu ders kapsamındaki başarı düzeylerinin diğer derslerdeki başarı düzeylerini de etkileyeceği görülmektedir. Konuya ilişkin Ece ve Kaplan'ın (2008:294) araştırması sonucunda, öğrencilerin Müziksel İşitme, Çalgı Alanı ve Ses Alanı başarı düzeyleri arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmış, Sağer, Gürpınar ve Zahal (2013: 313) ise öğrencilerin MİOY dersi kapsamındaki başarılarının birinci, ikinci ve üçüncü sınıflardaki diğer alan derslerindeki başarı durumlarını pozitif yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Öğrencilerin MİOY dersi kapsamındaki başarı düzeyleri diğer alan derslerindeki başarı düzeylerini kayda değer ölçüde etkilemektedir (Karahan, 2014:1268) ancak Tufan'ın (2012:223) araştırması sonucunda MÖLP öğrencilerine yetenek sınavı soruları altı yarıyıllık MİOY eğitimi sonrasında tekrar sorulmuş ve öğrencilerin başarı düzeyi arasında anlamlı bir farkın olmadığını belirlenmiştir. Öğrencilerin MİOY dersi kapsamında

başarıları için derslerine gerekli ilgiyi göstermeleri ve ders dışı çalışmalarını düzenli olarak yapmaları büyük bir öneme sahiptir (Karahan, 2016a:922) ancak Karahan'ın (2016b) araştırması sonucunda MİOY derslerini yürüten uzman eğitimcilerin %86,7'sinin öğrencilerin ders dışı çalışmalarını 15 hafta boyunca yapması gerektiğini belirtmesine karşın öğrencilerin ortalama 2-5 hafta çalıştıkları ve %41,4'ünün başarısız olduğu, öğrencilerin %74,13'ünün ders dışı çalışma süreçlerinin öğretmenin belirlediği bir içerik ve süre kapsamında düzenlenmesine ihtiyaç duyduklarını belirlenmiştir. Araştırma sonuçları öğrencilerin MİOY dersi başarı düzeylerinin yetersiz olduğunu ve bu durumun oluşmasında öğrencilerin ders dışı çalışma süreçlerinin önemli bir etken olduğunu göstermektedir.

MİOY dersi öğrenci başarı düzeylerinin artırılması amacıyla öğrencilerin ders dışı çalışma süreçlerinin öğretmenleri tarafından düzenlenmesi önemli bir çözüm yolu olarak görülmektedir. Teorik ve uygulamalı çalışmaları içeren bu çalışma sürecinde öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak birarada olmaması, uzaktan eğitim yöntemini önemli bir tercih sebebi yapmaktadır. Konuya ilişkin yapılan iki ayrı çalışma sonucunda öğrencilerin MİOY ve Piyano ders dışı çalışma süreçleri uzaktan eğitim yöntemiye düzenlenmiş ve yöntemin öğrenci başarı düzeyini artırdığı belirlenmiştir (Karahan, 2015; Karahan, 2016a).

Bu bağlamda mobil uzaktan eğitim yöntemiyle öğrencilerin ders dışı çalışma sürecinin düzenlenmesi ve öğrencilerin yöntemle ilişkin deneyimlerinin belirlenmesi araştırılmaya değer bir konu olarak görülmüştür. Ayrıca günümüzde özellikle gençlerin mobil cihazları etkin ve yaygın bir biçimde kullanmaları ve bu cihazların eğitim amacıyla kullanılması araştırma konusunun belirlenmesindeki diğer önemli etkenlerdir. Bu amaç kapsamında belirlenen problem ve alt problemler aşağıda belirtilmiştir.

Problem Cümlesi

Öğrencilerin mobil uzaktan eğitim yöntemiyle MİOY ders dışı çalışma süreçlerinin düzenlenmesine ilişkin deneyimleri ve geri bildirimleri nelerdir?

Alt Problemler

1. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı çalışmalarını günlük olarak kaç dakika yapmaktadır?
2. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı çalışmalarını düzenli olarak haftada kaç gün yapmaktadır?
3. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı çalışmalarını hangi saatler arasında yapmaktadır?
4. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı çalışmalarını hangi ortamlarda yapmaktadır?

5. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı teorik aralık ve akor çalışmalarını ne ölçüde yaptıklarını bildirmektedir?

6. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı uygulamalı aralık ve akor çalışmalarını ne ölçüde yaptıklarını bildirmektedir?

7. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı tartım diktesi çalışmalarını ne ölçüde yaptıklarını bildirmektedir?

8. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrenciler MİOY ders dışı ezgi diktesi çalışmalarını ne ölçüde yaptıklarını bildirmektedir?

Yöntem

Betimsel yöntemin tercih edildiği araştırma kapsamında öğrencilerin mobil uzaktan eğitim yöntemiyle MİOY ders dışı çalışma sürecinin düzenlenmesine ilişkin deneyimleri belirlenmiştir. Araştırma kapsamında Mobil uzaktan eğitim yöntemi Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalının MİOY IV dersini alan toplam 81 hedef öğrenciye 1 ay süreyle uygulanmıştır. Bu yöntemle öğrencilerin teorik aralık ve akor çalışmaları, uygulamalı aralık ve akor çalışmalarıyla tartım diktesi ve ezgi diktesi çalışmaları yapmaları sağlanmıştır. Bir ay süren uygulama sonrasında öğrencilerin yöntemle ilişkin deneyimleri ders içeriğine göre hazırlanan geri bildirim formu ile tespit edilmiştir.

Mobil Uzaktan Eğitim Ortamının Özellikleri

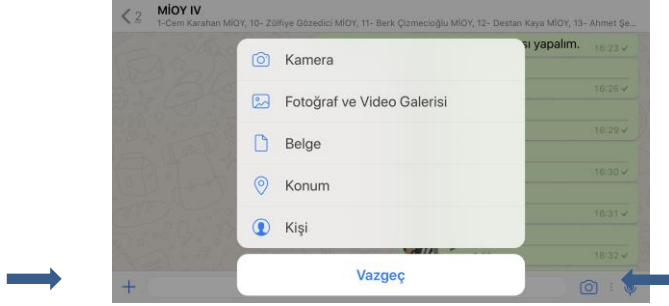
Mobil uzaktan eğitim yönteminin uygulanmasında “WhatsApp” programı tercih edilmiştir. Programın tercih edilmesinde Türkiye’de yaygın olarak kullanılması, uygulama yapılan öğrencilerin tamamının bu programı etkin olarak kullanması, ücretsiz olması, program ile resim, ses, çeşitli formatlarda döküman ve ihtiyaç duyulması halinde video kayıtlarının sorunsuz bir biçimde paylaşılabilmesi ve bu programın tüm akıllı telefonlarda sorunsuz çalışması temel etkenler olarak sayılabilir.

Çalışma kapsamında öğrenciler sahip oldukları farklı marka ve özelliklere sahip akıllı telefonlarını kullanmıştır. Öğrencilerin gsm ve kablosuz internet kullanarak ev, okul, park vb. çeşitli mekânlarda ders dışı çalışmalarını yapmıştır. Ayrıca araştırma kapsamında uygulanan anket sonucunda öğrencilerin %99’unun uygulamalı çalışmalarda sesleri daha net duydukları için kulaklık kullandıkları belirlenmiştir.

Araştırmada uygulama öğretmeni Iphone 8 plus telefon kullanmış, teorik aralık, akor ayrıca tartım diktesi ve ezgi diktesi soruları ve cevap anahtarları fotoğraf ya da ScannerOCR uygulamasıyla pdf formatında paylaşmıştır. Şekil 1 incelendiğinde (soldaki ok ile gösterilmiştir) programın çeşitli özellikleri görülmektedir. Uygulamalı aralık, akor, tartım diktesi ve

ezgi diktesi çalışmalarda ise ses kayıt dosyaları (sağdaki ok ile gösterilmiştir) gönderilmiştir.

Şekil 1 “WhatsApp” Programının MUE Yönteminde Kullanılan Özellikleri

MUE Yöntemiyle Yapılan Ders Dışı MİÖY Çalışmalarının İçeriği

MUE yöntemiyle yapılan MİÖY ders dışı çalışmaları haftada 3 gün yapılmıştır. Her çalışmada 10 adet teorik ve uygulamalı aralık ve akor çalışmaları ve 1 adet tartım diktesi, 1 adet ezgi diktesi çalışması yapılmıştır. Teorik aralık ve akor çalışmalarının örnekleri şekil 2,3,4 ve5'te sunulmuştur.

Şekil 2 MUE yöntemiyle yapılan teorik aralık çalışması ekran görüntüsü

Şekil 2'de teorik aralık sorularına ilişkin örnek görülmektedir. Bu çalışmalarda öğrencilere 10 adet soru sorulmuş ve bu soruları cevaplamaları için yaklaşık 8 dakika süre tanınmıştır. Soruların cevap anahtarı ise şekil 3'de görülmektedir. Çalışma sürecinde son olarak öğrencilerden doğru ve yanlış cevaplarını incelemeleri istenmiştir.

Şekil 3. MUE yöntemiyle gönderilen teorik aralık cevap anahtarı ekran görüntüsü

sunulmuştur. Bu ses dosyaları sağ ok ile gösterilen mikrofon imleciyle oluşturulmaktadır.

Şekil 6 MUE yöntemiyle yapılan uygulamalı aralık çalışması ekran görüntüsü

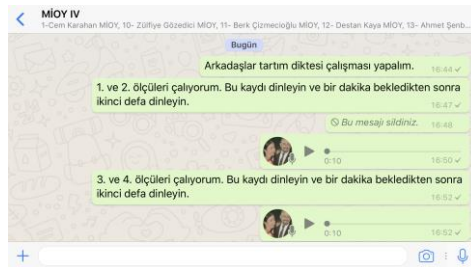

Uygulamalı akor çalışmalarında öğrencilere her akor sorusu şekil 6'daki yöntemle ses kaydı olarak gönderilmiştir. Her biri ortalama 32 saniye süren bu kayıtlarda önce la (440hz) sesi verilmiş sonra akoru oluşturan üç ses aynı anda basılmıştır. Kayıt kesilmeden la sesi tekrar verilmiş ve aynı akor ikinci defa basılmış ve kaydın sonunda akoru oluşturan notaların adları sırasıyla kalın, orta ve ince ses olarak söylenmiş ve kayıt bitirilmiştir. Her bir akor çalışması bu yöntemle oluşturulmuştur.

Tartım diktesi ve Ezgi Diktesi Çalışmaları

Tartım diktesi ve ezgi diktesi çalışmalarında sorular ses dosyası olarak gönderilmiş (Şekil 7) cevaplar ise (Şekil 8) doküman olarak gönderilmiştir. Öğrencilere her çalışmada 8 ölçüden oluşan 1 adet tartım diktesi sorulmuştur. Öncelikle tartımın usulünü anlayabilmeleri için 1. ve 2. ölçüsü çalınmıştır. Yaklaşık 60 saniye sonra öğrencilerden bu kaydı tekrar dinlemeleri istenmiştir. 60 saniye sonra tartımın 3. ve 4. ölçüsü çalınmıştır. 60 saniye sonra öğrencilerden bu kaydı tekrar dinlemeleri istenmiştir. 8 ölçüden oluşan tartım diktesi çalışması bu yöntemle uygulanmıştır. Çalışmaya ilişkin örnek kayıt Şekil 7'den dinlenebilir. Son olarak öğrencilerden doğru ve yanlış cevaplarını incelemeleri istenmiştir.

Şekil 7 MUE yöntemiyle yapılan uygulamalı tartım diktesi çalışmasına ilişkin ekran görüntüsü

Şekil 8 MUE yöntemiyle gönderilen tartım diktesi cevap anahtarı ekran görüntüsü

Ezgi diktesi soru ve cevapları şekil 7 ve 8'deki yöntemle kullanılarak gönderilmiştir. Öğrencilere her çalışmada 8 ölçüden oluşan 1 adet ezgi diktesi sorulmuştur. Ezgi diktesi çalışmasında önce la sesi verilmiş ve öğrencilerin ezginin tonu/makamını ve usulünü anlayabilmeleri için ezginin tamamı (8 ölçü) çalınmıştır. Daha sonra öğrencilere 60 saniye süre verilmiş ve ezginin 1. ve 2. ölçüsü çalınmış ve 60 saniye daha beklenmiştir. Daha sonra 1. ve 2. ölçü çalınarak 3. ve 4. ölçülere geçilmiş ve 60 saniye beklendikten sonra 3. ve 4. ölçüler tekrar çalınmıştır. Bu yöntemle 8 ölçüden oluşan ezgi diktesi çalışması uygulanmıştır. Daha sonra öğrencilere ezginin tamamı çalınmış ve ezgi diktelerinin tamamını kontrol etmeleri için 60 saniye süre verilmiştir. Son olarak öğrencilere ezgi diktesinin cevap anahtarı gönderilmiş ve doğru ve yanlış cevaplarını incelemeleri istenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Araştırma verilerine kaynak taraması yöntemi ve deneyim geri bildirim formu ile ulaşılmıştır. Ulaşılan verilerin işlenmesinde SPSS 27 Programı kullanılmış, veriler frekans ve yüzde değerleri üzerinden yorumlanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrencilerin MİÖY ders dışı çalışmalarını kaç gün yaptıklarına ilişkin sayısal dağılım

Yöntem	Gün Sayısı							
	0 Gün		1 Gün		2 Gün		3 Gün	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	3	3,7	40	49,3	21	25,9	9	11,1
MUE Yöntemi	2	2,4	7	8,6	15	18,5	42	51,8

Yöntem	Gün Sayısı							
	4 Gün		5 Gün		6 Gün		7 Gün	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	4	4,9	2	2,4	1	1,2	1	1,2
MUE Yöntemi	8	9,8	5	6,1	2	2,4	0	0

Tablo 1 incelendiğinde Geleneksel yöntemle öğrencilerin ders dışı MİOY çalışmalarını ağırlıklı olarak 1-2 gün aralığında yapmalarına karşın Mobil Uzakta Eğitim yöntemiyle 3-4 gün aralığında yaptıkları görülmektedir. Yöntem değişkenine bağlı oluşan bu farkın tablo 2 ve 3'te de görüldüğü yani MUE yönteminin öğrencilerin MİOY ders dışı çalışma gün, dakika ve çalışma saat aralığını artırdığı belirlenmiştir.

Tablo 2. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı çalışmalarını yapma süre dağılımı

	Öğrencilerin Çalışma Süreleri (Dakika)							
	0 dk.		10 dk.		20 dk.		30 dk.	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	2	2,4	54	66,6	19	23,4	3	3,7
MUE Yöntemi	1	1,2	10	12,3	10	12,3	15	18,5
	40 dk.		50 dk.		60 dk.		70 dk.	
	f	%	f	%	f	%	f	%
	Geleneksel Yöntem	2	2,4	1	1,2	0	0	0
MUE Yöntemi	39	48,1	1	1,2	3	3,7	2	2,4

Tablo 2 incelendiğinde Geleneksel Yöntemle öğrencilerin ağırlıklı olarak 10 ve 20 dakikalık sürelerde çalışmalarını yapmalarına karşın MUE yöntemiyle ağırlıklı olarak 30 ve 40 dakika çalıştıkları görülmektedir. Bu süre farkının oluşmasında öğrencilerin MUE yönteminin özellikle uygulamalı çalışmalarda daha etkin kullanılması ve öğrencilerin teknolojiye olan ilgilerinin temel etkenler olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Geleneksel ve MUE Yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı çalışmalarını yapma saatleri

Yöntemler	Çalışma Saatleri											
	08:00		12:00		16:00		20:00		24:00		04:00	
	11:59		15:59		19:59		23:59		03:59		07:59	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
G. Yöntem	24	29,6	43	53	12	14,8	2	2,4	0	0	0	0
MUE Yöntemi	13	16	16	19,7	11	13,5	33	40,7	6	7,4	2	2,4

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin haftalık ders dışı çalışmalarını Geleneksel yöntemde ağırlıklı olarak 08:00-11:59 ve 12:00-15:59 saatleri arasında yapmalarına karşın MUE yöntemiyle 08:00-11:59, 12:00-15:59, 20:00-23:59 ve 24:00-03:59 saatleri arasında yaptıkları görülmektedir. Tablo 2, 3 ve 4'deki bulgular birlikte değerlendirildiğinde MUE Yöntemiyle öğrencilerin ders dışı çalışmalarını daha geniş bir süre ve çalışma aralığında ve mekân çeşitliliğinde yaptıkları söylenebilir.

Tablo 4. Geleneksel ve MUE Yöntemiyle Öğrencilerin MİOY Ders Dışı Çalışmalarını Yaptıkları Ortamlar

Yöntemler	Çalışma Ortamları
-----------	-------------------

	Okul		Ev		Park		Durak		Taşıt		Diğer	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
G. Yöntem	41	50,6	29	35,8	1	1,2	4	4,9	6	7,4	0	0
MUE Yöntemi	17	20,9	30	37	8	9,8	10	12,3	16	19,7	0	0

Tablo 4 incelendiğinde Geleneksel Yöntemle öğrencilerin ders dışı çalışmalarını ağırlıklı olarak ev ve okulda yapmalarına karşın MUE Yöntemiyle ev, okul, park taşıt gibi daha çeşitli ortamlarda yaptıkları görülmektedir. MUE Yöntemiyle öğrenciler ders dışı çalışmalarını mekân kısıtlaması olmadan çok daha özgür bir biçimde yapabilmektedir.

Tablo 5. Geleneksel ve MUE Yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı teorik aralık çalışmalarını yapma yeterlik düzeylerine ilişkin deneyimleri

Yöntemler	Hiç		Az		Orta		B. Ölçü		Tamamen	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	12	14,8	26	32	39	48,1	4	4,9	0	0
MUE Yöntemi	16	19,7	19	23,4	43	53	3	3,7	0	0

Tablo 5 incelendiğinde Geleneksel ve MUE Yöntemiyle öğrencilerin ders dışı teorik aralık çalışmalarını ağırlıklı olarak orta ve az düzeyde yapabildikleri yönünde deneyimleri tespit edilmiştir. Ayrıca tablo 5'te yöntem değişkenine bağlı kayda değer bir yeterlik düzey farkının olmadığı görülmektedir.

Tablo 6. Geleneksel ve Mobil Uzaktan Eğitim Yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı teorik akor çalışmalarını yapma yeterlik düzeylerine ilişkin deneyimleri

Yöntemler	Hiç		Az		Orta		B. Ölçü		Tamamen	
	f	%	f	%	f	%	f	%	F	%
Geleneksel Yöntem	9	11,1	29	35,8	34	41,9	6	7,4	3	3,7
MUE Yöntemi	13	16	21	25,9	42	51,8	4	4,9	1	1,2

Tablo 6 incelendiğinde Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrencilerin ders dışı teorik akor çalışmalarını ağırlıklı olarak orta ve az düzeyde yapabildikleri yönünde deneyim bildirimleri tespit edilmiştir. Ayrıca tablo 6'da yöntem değişkenine bağlı kayda değer bir yeterlik düzey farkının olmadığı görülmektedir.

Tablo 7. Geleneksel ve MUE Yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı uygulamalı aralık çalışmalarını yapma yeterlik düzeyi deneyimleri

Yöntemler	Hiç		Az		Orta		B. Ölçü		Tamamen	
	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%
Geleneksel Yöntem	25	30,8	43	53	13	16	0	0	0	0
MUE Yöntemi	4	4,9	17	20,9	34	41,9	26	32,1	0	0

Tablo 7'de öğrencilerin Geleneksel Yöntemle ders dışı uygulamalı aralık çalışmalarını ağırlıklı olarak az ve hiç yeterlik düzeyinde yaptıkları yönünde deneyimleri belirtmelerine karşın MUE yöntemiyle orta ve büyük ölçüde yeterlik düzeyindeki deneyimleri tespit edilmiştir. Ayrıca tablo 5 ve

7 incelendiğinde teorik aralık çalışmalarında oluşmayan bu farkın uygulamalı aralık çalışmalarında oluştuğu dikkat çekmektedir. İki yöntem kıyaslandığında öğrencilerin MUE yöntemiyle MİOY ders dışı uygulamalı aralık çalışmalarını daha yeterli düzeyde yaptıkları yönünde görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 8. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı uygulamalı akor çalışmalarını yapma yeterlik düzeyi deneyimleri

Yöntemler	Hiç		Az		Orta		B. Ölçü		Tamamen	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	22	27,1	47	58	11	13,5	1	1,2	0	0
MUE Yöntemi	3	3,7	11	13,5	37	45,6	28	34,5	2	2,4

Tablo 8’de öğrencilerin Geleneksel Yöntemle ders dışı uygulamalı akor çalışmalarını ağırlıklı olarak az ve hiç yeterlik düzeyinde yaptıkları yönünde deneyimlerini belirtmelerine karşın MUE Yöntemiyle orta ve büyük ölçüde yeterlik düzeyindeki deneyimleri tespit edilmiştir. Ayrıca tablo 6 ve 8 incelendiğinde teorik akor çalışmalarında oluşmayan bu farkın uygulamalı aralık çalışmalarında oluştuğu dikkat çekmektedir. İki yöntem kıyaslandığında öğrencilerin MUE yöntemiyle MİOY ders dışı uygulamalı akor çalışmalarını daha yeterli düzeyde yaptıkları yönünde deneyimleri tespit edilmiştir.

Tablo 9. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı tartım diktesi çalışmalarını yapma yeterlik düzeyi deneyimleri

Yöntemler	Hiç		Az		Orta		B. Ölçü		Tamamen	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	30	37	41	54,3	9	11,1	1	1,2	0	0
MUE Yöntemi	6	7,40	10	12,3	29	35,8	33	40,7	3	3,7

Tablo 9’da öğrencilerin Geleneksel Yöntemle ders dışı tartım diktesi çalışmalarını ağırlıklı olarak az ve hiç yeterlik düzeyinde yaptıkları yönünde deneyimleri belirlenmesine karşın MUE yöntemiyle büyük ölçüde ve orta yeterlik düzeyindeki deneyimleri tespit edilmiştir. Ayrıca tablo 9 incelendiğinde yöntem değişkenine bağlı kayda değer bir farkın oluştuğu dikkat çekmektedir. Bu farkın oluşmasında Geleneksel yöntemle yapılan uygulamalı tartım diktesi çalışmalarında öğrenciler ağırlıklı olarak çalışma grubuna ihtiyaç duyması ancak bu grup çalışmalarının düzensizliği ve büyük ölçüde aksaması ayıca öğrencilerin nitel ve nicel açıdan yeterli bir çalışma içeriği hazırlamalarının oldukça zor olması geleneksel yöntemin önemli eksikleri olarak dikkat çekmektedir. Buna karşın MUE Yöntemiyle öğrencilerin bireysel olarak uygulamalı tartım diktesi çalışmalarını öğretmenlerinin hazırladığı bir içerikle yapabilmesi iki yöntem arasında kayda değer bşr fark oluşmasında temel etkenler olarak nitelenebilir.

Tablo 10. Geleneksel ve MUE yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı ezgi diktesi çalışmalarını yapma yeterlik düzeyi deneyimleri

Yöntemler	Hiç		Az		Orta		B. Ölçü		Tamamen	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Geleneksel Yöntem	34	41,9	44	54,3	3	3,7	0	0	0	0
MUE Yöntemi	6	7,40	9	11,1	27	33,3	35	43,2	4	4,9

Tablo 10'da öğrencilerin Geleneksel Yöntemle ders dışı ezgi diktesi çalışmalarını ağırlıklı olarak az ve hiç yeterli düzeyinde yaptıkları yönünde görüş belirtmelerine karşın MUE Yöntemiyle büyük ölçüde ve orta yeterli düzeyindeki deneyimleri tespit edilmiştir. Ayrıca tablo 10 incelendiğinde yöntem değişkenine bağlı kayda değer bir farkın olduğu ve tablo 9'da benzer bir farkın olduğu dikkat çekmektedir. Bu farkın oluşmasında Geleneksel yöntemle yapılan uygulamalı ezgi diktesi çalışmalarında öğrenciler ağırlıklı olarak çalışma grubuna ihtiyaç duyması ancak bu grup çalışmalarının düzensizliği ve büyük ölçüde aksaması ayıca öğrencilerin nitel ve nicel açıdan yeterli bir çalışma içeriği hazırlamalarının oldukça zor olması geleneksel yöntemin önemli eksikleri olarak dikkat çekmektedir. Buna karşın MUE Yöntemiyle öğrencilerin bireysel olarak uygulamalı ezgi diktesi çalışmalarını öğretmenlerinin hazırladığı bir içerikle yapabilmesi iki yöntem arasında kayda değer bir fark oluşmasında temel etkenler olarak nitelenebilir.

Sonuç

Araştırma sonucunda, MİOY ders dışı çalışmalarında MUE Yönteminin Geleneksel yönetime kıyasla;

- Öğrencilerin çalışma gün sayılarını ortalama 2 gün artırdığı,
- Öğrencilerin günlük çalışma sürelerini ortalama 20 dakika artırdığı,
- Öğrencilerin çalışma sürelerini 08:00-03:59 gibi çok geniş bir saat aralığına yaymalarını sağladığı,
- Öğrencilerin çalışmalarını çok daha çeşitli ortamlarda mekân kısıtlaması olmadan yapabildikleri,
- Teorik aralık ve akor çalışmalarında iki yöntem arasında kayda değer bir yeterli farkının olmadığı,
- Uygulamalı aralık ve akor çalışmalarında kayda değer bir yeterli farkının olduğu,
- Tartım diktesi ve ezgi diktesi çalışmalarında kayda değer bir yeterlik farkının olduğu yönünde öğrenci deneyimleri belirlenmiştir.

Bu sonuçlara dayalı olarak Mobil Uzaktan Eğitim Yöntemiyle öğrencilerin MİOY ders dışı çalışmalarını daha etkin yaptıkları söylenebilir. Ayrıca araştırma sürecinde öğrencilerin Mobil uzaktan eğitim yöntemini kısa bir süre içinde benimsedikleri ve etkin bir biçimde kullandıkları gözlenmiştir. Mobil Uzaktan Eğitim çalışmalarına öğrencilerin %100'ünün

katılması, öğrencilerin yõteme gösterdikleri ilgi ve beğenin bir sonucu olarak nitelenebilir.

Tartışma

Mobil uzaktan eğitim yöntemi öğrencilerin ders dışı MİOY çalışma süreçlerinin öğretmen tarafından düzenlenmesinde etkin bir biçimde kullanılabilir. Bu yöntem ile öğrenciler içeriği ve süresi öğretmenleri tarafından hazırlanan MİOY ders dışı çalışmalarını zamana ve mekâna bağı kalmaksızın yapabilmektedir. Ayrıca yöntem öğrencilerin MİOY ders dışı çalışma süreçlerinde öğretmenlerin etkinliğini kayda değer ölçüde artırmaktadır. Araştırma sonuçlarıyla aşağıda sunulan ilgili araştırma sonuçları, Mobil uzaktan eğitim yönteminin öğrencilerin ders dışı çalışma süreçlerinde etkin bir biçimde kullanılabilirliğini göstermektedir.

Karahan'ın (2016:930) araştırması incelendiğinde MİOY ders dışı çalışmaları asenkron uzaktan eğitim yöntemiyle düzenlenen çalışma grubu öğrencilerinin aralık ve akor, tartım diktesi ve ezgi diktesi ön test - son test başarı düzeyleri arasında $p<.05$ düzeyine göre anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Karahan'ın (2015:1095) diğeri bir araştırması incelendiğinde ders dışı piyano çalışmalarını asenkron uzaktan eğitim yöntemiyle düzenlenen deney grubuyla, geleneksel yöntemle yapan kontrol grubu öğrencilerinin piyano çalma performansı karşılaştırılmış ve deney grubu yönünde $p<.05$ düzeyine göre anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Üç ayrı çalışmanın sonuçları uzaktan eğitim ya da mobil uzaktan eğitim yöntemiyle öğrencilerin MİOY ve piyano ders dışı çalışma süreçlerinin başarıyla düzenlenebildiğini göstermektedir.

Yöntemin başarılı olmasında öğrencilerin yüksek bir motivasyon ve ilgiye sahip olmaları da önemli bir etkidir. Uzaktan eğitimin ve dijital teknoloji tabanlı eğitimin öğrencilerin motivasyonlarını ve derse olan ilgilerini artırdığı (Karahan, 2016c; Karahan, 2014; Kim, 2013: 424) ve öğrencilerin ders materyaliyle yaşamsal çevreleri arasında daha çabuk bağ kurmakta ve öğrenme süreci daha etkin ve kalıcı bir nitelik kazandığı (Partti, 2014) ve sonuç olarak geleneksel yöntemle kıyaslandığında öğrencilerin uzaktan eğitim yöntemiyle daha başarılı oldukları belirlemiştir (Kör, vd., 2013). Bu durum MİOY ders dışı çalışmalarını mobil uzaktan eğitim yöntemiyle yapan öğrencilerde de gözlenmiş, yani öğrenciler mobil uzaktan eğitim yöntemiyle ders dışı çalışmalarını yüksek bir motivasyon ve ilgiyle yapmıştır.

Mobil uzaktan eğitim yöntemiyle öğrencilerin ders dışı MİOY çalışma süreçlerinin başarıyla düzenlenmesinde öğretmenlerin MİOY ders dışı çalışma içeriğini öğrencilerin seviye ve gereksinimlerine uygun olarak hazırlaması ve öğrencilerin de bu çalışmaları düzenli olarak yapmasına bağlıdır. Yani yöntemin etkin olarak kullanılması için öğretmen ve öğrencilerin gerekli dikkat ve özen göstermeleri büyük önem sahiptir.

Öneriler

Mobil uzaktan eğitim yöntemi öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine büyük bir esneklik getirmektedir. Daha açık bir ifadeyle; Yöntemle öğretmen ile öğrenci arasındaki etkileşim ders dışı çalışma sürecinde de devam etmekte öğrenciler ders dışı çalışmalarını zaman ve mekâna bağlı sınırlar olmadan yapabilmektedir. Bu sebeple yöntem öğrencilerin düzenli çalışma alışkanlığı kazanmalarını olumlu yönde etkilemektedir. Ayrıca Mobil Uzaktan Eğitimin hiç bir yatırım ya da bütçeye ihtiyaç olmadan ülkemizdeki öğretmen ve öğrencilerin sahip oldukları mobil cihazlar ve internet ağı ile uygulanabilmesi yöntemin etkin ve yaygın bir biçimde kullanılmasına olanak tanımaktadır.

Araştırma öğrencilerin MİOY ders dışı çalışma süreçlerinde mobil uzaktan eğitim yönteminin kullanılmasına ilişkin öğrenci deneyimlerini belirlemeye yöneliktir. Ancak bu etkin yöntemin hem MİOY dersi hem de MÖLP'de yer alan çeşitli alan dersleri kapsamında öğrenci başarı düzeylerini ne ölçüde etkilediğinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu vb. araştırmalar nitelikli müzik eğitimcilerinin yetiştirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Yazılı Kaynaklar

- Akkuş, İ. - Kapıdere, M. (2015). Açık kaynak kodlu mobil uzaktan eğitim yönetim sistemleri. *9th International Computer & Instructional Technologies Symposium* – ICITS 2015, 13-19.
- Ağca, R. K. (2013). Eğitimde mobil araçların kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 295-302.
- Arapgırlıoğlu, H. - Özaltunoğlu, Ö. (2012). Müziksel işitme eğitimde yer alan dikte becerisinin sosyo-kültürel değişkenler açısından incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*. 9 (2), 61-81.
- de Waard, I. (2013). mMOOC design: Ubiquitous, open learning in the cloud. *Handbook of Mobile Learning*, (eds.: Z. L. Berge and L.Y. Muilenburg), 356-368, New York & London: Routledge.
- Crompton, H. (2013). A historical overview of mobile learning: toward learner-centered education. *Handbook of Mobile Learning* (eds.: Z. Berge and L. Muilenburg), 3-14, NewYork, NY: Routledge.
- Crompton, H. (2014). A diachronic overview of technology contributing to mobile learning: A shift towards student-centred pedagogies. *Increasing Access*, 72, 7-15.
- Erdoğan, İ. (2008). *Öğrenmenin gücü*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Ece, S. - Kaplan, S. (2008). Müziksel algılama (işitme, okuma, yazma) ses ve çalgı yeteneği arasındaki ilişkilerin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16 (1), 285-296.

- Fındıkçı, İ. (2014). Bilgi toplumunun gerçekleri ve öğreten okuldan öğrenen okula. *Yeni Türkiye. Türk Eğitimi Özel Sayısı I* (ed.: H. C. Güzel), 852-863, Ankara: Yeni Türkiye Stratejik Araştırma Merkezi.
- Georgieva, E., et al. (2005). General classification of mobile learning systems, *International Conference on Computer Systems and Technologies*, CompSysTech.
- Gürlesel, C. F. (2014). Kalkınmada yeni paradigma. Bütünsel kalkınma yaklaşımı. *Yeni Paradigma*, (ed.: Mutlu Dinçer), 19-35, İstanbul: Optimist Yayım Dağıtım.
- Hacıev, P. (2007). *Temel müzik teorisi*. (çev.: Ather Destan), İstanbul: Pan yayıncılık.
- Halpern, D. (2005). *Social capital*. Cambridge: Polity Press.
- He, L. - Zhao, C. (2008). 4G technology promote mobile learning for new development. *Knowledge Acquisition and Modeling (486-490), KAM'08. International Symposium*, IEEE.
- Houser, C., and Thornton, P. (2005). Poodle: A course-management system for mobile phones. *Wireless and Mobile Technologies in Education, WMTE 2005. IEEE International Workshop*, IEEE.
- Huysman, M. (2004). Design requirements for knowledge-sharing tools: A need for social capital analysis. *Social Capital and Information Technology*, (eds: M. Huysman and V. Wulf), 187-207, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- Jason, G. C. (2007). The growth of m-learning and the growth of mobile computing: Paralleldevelopments. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 8 (2), 1-13.
- Karahan, A. S. (2014). The evaluation of synchronous distance ear training in comparison with the traditional ear training. *Eductional Research and Reviews*, 9 (21), 1266-1274.
- Karahan, A. S. (2015). The arrangement of students' extracurricular piano practice process with the asynchronous distance piano teaching method. *Eductional Research and Reviews*, 10 (8), 1088-1096.
- Karahan, A. S. (2016a). Müzik öğretmenliği programı öğrencilerinin müziksel işitme okuma yazma ders dışı çalışma süreçlerinde çoktan seçmeli testlerin asenkron uzaktan eğitim yöntemiyle uygulanması ve yöntemin öğrencilerin başarı düzeylerine etkisinin belirlenmesi. *Akademik Bakış*, 13, 920-934.
- Karahan, A. S. (2016b). Müzik öğretmenliği programı öğrencilerinin müziksel işitme okuma yazma eğitimi sürecindeki ders dışı çalışma yeterlilik durumlarının belirlenmesi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 8-26.
- Karahan, A. S. (2016c). The evaluation of synchronic distance piano teaching in comprasion with the traditional piano teaching. *Turkish Studies- International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, 11(21), 211-228.
- Karahan, A. S. (2017). Uzaktan eğitim yönteminin müzik eğitimi anabilim dallarında kullanılma durumu. *26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi*, Antalya.
- Karkın, M. (2004). Geçmişten günümüze müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda armoni ve işitme eğitimine yönelik programların incelenmesi. *1924-2004*

Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Isparta.

- Keegan, D. (2002) *The future of learning: From eLearning to mLearning*. online, ZIFF Papiere 119, FernUniversität-Hagen.
- Keskin, N. Ö. (2010). Mobil öğrenme teknolojileri ve araçları. *Akademik Bilişim'10-XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri 10-12 Şubat 2010 Muğla Üniversitesi*, 391-395, Muğla.
- Kim, E. (2013). Music technology-mediated teaching and learning approach for music education: A case study from an elementary school in South Korea. *International Journal Music Education*, 31(4), 413-427.
- Kinshuk, S. J. et al. (2003). Mobile technologies in support of distance learning. *Asian Journal of Distance Education*, 1(1), 60-68.
- Kör, H. vd. (2013). Uzaktan ve örgün eğitimin öğrenci başarısı üzerine etkisinin araştırılması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12 (2), 267-279.
- Livingstone, D.W. (2012). Debunking the 'knowledge economy'. The limits of human capital theory. *The Knowledge Economy and Lifelong Learning. A Critical Reader* (eds.: D.W. Livingstone and D. Guile), 85-116), Rotterdam: Sense Publishers.
- Lehner, F. et al. (2003). Wireless-e learning communication environment: Welcome at university at Rosenburg. *Eservis Journal*, 2 (3), 23-41.
- Mellow, P. (2005). The media generation: Maximise learning by getting mobile. *Ascilite*, 469-476.
- Özsoy, C. (2013). Bilgi ekonomisi ve eğitim. Bilgi Ekonomisi, (ed.: E. Kutlu ve B. T. Tosunoğlu), 162-189, Ankara: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Özgür, Ü. -Aydoğan, S. (2006). *Müziksel işitme okuma eğitimi ve kuramı I*. Ankara: Sözkese matbaası.
- Pratti, H. (2014). Cosmopolitan musicianship under construction digital musicians illuminating emerging values in music education. *International Journal of Music Education*, 32, (1), 3-18.
- Roschelle, J. (2003). Keynote paper: Unlocking the learning value of wireless mobile devices. *Journal of Computer Assisted Learning*, 19(3), 260-272.
- Shunye, W. (2014). A new m-learning system for higher education. *Journal of Chemical and Pharmaceutical Research*, 6(7), 1301-1307.
- Sağır, T. vd. (2013). Müziksel işitme-okumayazma dersi ile diğer alan dersleri arasındaki ilişkilerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 8 (2), 305-314.
- Şengül, C. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda müzik teorisi ve işitme eğitimi dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin öğretmenlik mesleğinde kullanılma düzeyleri*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Tufan E. (2012). Birinci aşama müzik özel yetenek sınav sonuçlarının müziksel işitme okuma yazma dersi sonrasındaki durumu, *Fine Arts*, 7 (2), 1306 3111.

Tarimer, İ. - Okumuş, T. (2010). The usage of mobile communication devices as education tool. *Academic Informatic 2010*, February, Muğla.

Traxler, J. (2005). Defining mobile learning. *IADIS International Conference Mobile Learning*, 261-266.

Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel Basımevi.

Warschauer, M. (2011). *Learning in the cloud: How (and why) to transform schools with digital media*. New York ve London: Teachers College Press.

Elektronik Kaynaklar

URL-1: Docebo. (2014). E-learning market trends & forecast 2014 - 2016 report. <https://www.docebo.com/landing/contactform/elearning-market-trends-and-forecast-2014-2016-docebo-report.pdf> (Erişim: 19.05.2023)

URL-2: Vinci, M. L. - Cucchi, D. (2007). Possibilities of application of e-tools in education: mobile learning. <http://www.leonardo-lets.net/ict/common/download/MariaLuisaVinci.pdf> (Erişim: 01.06.2023)

"İyi Yayın Üzerine Kılavuzlar ve Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) Davranış Kuralları" çerçevesinde aşağıdaki beyanlara yer verilmiştir. / The following statements are included within the framework of "Guidelines on Good Publication and the Code of Conduct of the Publication Ethics Committee (COPE)":

Etik Kurul Belgesi/Ethics Committee Approval: Makalenin etik kurul belgesi, 16.06.2023 tarih ve 2023/87 sayılı yazıyla Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan alınmıştır. / *Ethics Committee of Harran University Social Sciences and Humanities Faculty has dispatched a document under the serial number of 2023/87 at 06.16.2023.*

Çıkar Çatışması Beyanı/Declaration of Conflicting Interests: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur. / *There is no potential conflict of interest for the author regarding the research, authorship or publication of this article.*